

citet, altså at der direkte kan stilles militære styrker til rådighed for EU.

I den situation har vi oplevet, at der fifles med de danske undtagelser. På trods af at vi har en undtagelse, der meget klart siger, at Danmark ikke deltager i forberedelsen og gennemførelsen af EU-beslutninger på det her område, har statsministeren så sent som i onsdags og udenrigsministeren også i forskellige udtalelser lagt op til, at Danmark ikke desto mindre alligevel vil kunne deltage i EU-besluttede og endog i EU-ledede militære aktioner. Det lå i hvert fald i de udtalelser, statsministeren kom med i spørgetiden i onsdags.

Det er efter min mening en omgåelse af den danske undtagelse, et klart eksempel på filfleri. Derfor har vi ønsket den her debat, for der tiltrænges i allerhøjeste grad en offentlig debat, inden man begynder at træffe disse meget vidtgående beslutninger. Det er en situation, som må ud til en folkelig debat. Det er en situation, som kan få helt afgørende konsekvenser for Europas og for Danmarks fremtid, og derfor håber jeg, at vi nu vil få en redegørelse fra udenrigsministeren, som kan danne baggrund for en god og grundig debat om disse meget, meget tunge spørgsmål.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen): Jeg er enig med forespørgerne i, at det er en vigtig debat, og jeg hilser velkommen, at vi her i Folketinget på nuværende tidspunkt får en mulighed for at gennemføre denne debat, for den udvikler sig.

Vi befinder os nu i en periode mellem NATO's topmøde 23.-25. april 1999 og det kommende møde i Det Europæiske Råd i Köln den 3.-4. juni 1999. Vi har allerede haft en god debat i Folketinget om sagen den 20. januar 1999, og jeg er som sagt glad for endnu en gang at have mulighed for at drøfte dette vigtige spørgsmål her i Folketinget.

Jeg synes, udviklingen på Balkan har vist, at debatten om europæisk krisestyring er vigtig. Det var bl.a. under indtryk af krisen i Kosovo, at premierminister Tony Blair tog sit initiativ sidste efterår.

Vi har i krisestyring en bred vifte af instrumenter til vores rådighed spændende fra den politiske dialog, økonomiske instrumenter og til militære indsatser. Opgaven består i at få disse

forskellige instrumenter til at spille bedre sammen og udnytte dem bedst muligt, og det bliver et af de centrale spørgsmål, som topmødet i Köln 3.-4. juni skal diskutere og tage stilling til.

Her vil man især se på en styrkelse af forholdet mellem EU og NATO.

I sidste ende drejer den diskussion sig om, hvorledes europæere ved hjælp af NATO-aktiver kan gennemføre udenrigs- og sikkerhedspolitiske beslutninger, som bliver taget i EU. Det drejer sig om at løse konkrete problemer, som vi jo udmærket kender, f.eks. minerydning og krisestyringsopgaver.

NATO-topmødet den 23.-25. april traf en række beslutninger, der lægger grunden til den videre behandling af sagen. Topmødet bekræftede frem for alt, at NATO også i fremtiden vil være Europas forsvarsorganisation. Det rrokkes der ikke ved.

Der bliver ingen Europahær, der bliver en styrket europæisk søjle i NATO, og det ønsker jeg da også med det samme at gøre klart over for forespørgeren, som forudsagde, at vi nu stod over for dannelsen af en Europahær. Tværtimod. Det drejer sig ikke om at opbygge et europæisk territorialforsvar, det drejer sig om at opbygge, som jeg sagde det lige fra starten, en europæisk kapacitet, når der er kriser i det europæiske område.

Der bliver som sagt ingen Europahær, men en styrket europæisk søjle i NATO, og det er helt i overensstemmelse med det forslag, som Folketinget vedtog efter debatten den 20. januar. Set fra et dansk synspunkt er det et tilfredsstillende og udmærket udfald af topmødet.

De europæiske NATO-lande, der ikke er medlemmer af EU, må naturligvis tilgodeses i denne her forbindelse. Også Canada har ytret interesse for at deltage i europæisk ledede operationer, og det noterede NATO-topmødet sig.

NATO-topmødets beslutninger er klare på dette punkt. Også her vil jeg sige, at i lyset af Folketingets vedtagelse efter debatten den 20. januar er dette et godt resultat ud fra et dansk synspunkt.

En bedre balance i NATO-samarbejdet vil være til fordel for både Europa og USA. Det vil være en naturlig konsekvens af, at NATO bliver stadig mere europæisk med de nye medlemmer, Polen, Ungarn, Tjekkiet, og med udsigten til endnu flere nye europæiske medlemmer i fremtiden, herunder også de baltiske lande.

Topmødets beslutninger indebærer, at europæiske operationer kun kommer på tale, hvis